

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 maja 2023 r.

Poz. 961

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2 maja 2023 r.

w sprawie sposobu prowadzenia rozliczeń oraz bilansowania systemu przesyłowego gazowego w okresie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz w okresie wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego

Na podstawie art. 52¹ ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1537, 1723 i 2687) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób prowadzenia rozliczeń za uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego oraz kalkulacji ceny za paliwa gazowe stosowanej do tych rozliczeń;
- 2) szczegółowy sposób bilansowania systemu przesyłowego gazowego i prowadzenia rozliczeń z tytułu jego niezbilansowania w okresie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz w okresie wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego.

§ 2. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego określają ilość gazu ziemnego pobranego od przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub od podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione, dla każdej doby gazowej na podstawie:

- 1) informacji przekazanych przez operatora systemu magazynowania – w stosunku do uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych w instalacjach magazynowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) alokacji w wirtualnym punkcie wyjścia dla realizacji zadań związanych z obowiązkiem dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego z terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – w stosunku do uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych w instalacjach magazynowych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego kalkulują dla każdej doby gazowej opłatę za ilość gazu ziemnego odebranego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, którą uiszczają na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione, lub podmiotu przyjmującego zlecenie wykonywania zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, według wzoru:

$$O_{OZB} = IO \times CSRB_E,$$

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – energia, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- O_{OZB} – wysokość opłaty za ilość gazu ziemnego odebranego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego [zł],
- IO – ilość gazu ziemnego odebranego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego od przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub od podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione, lub od podmiotu przyjmującego zlecenie wykonywania zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego [kWh],
- $CSRB_E$ – średnią cenę rozliczenia bilansowania dla doby gazowej, w której doszło do odebrania gazu ziemnego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalaną zgodnie z § 6 ust. 1 i 2 dla obszaru bilansowania gazu wysokometanowego E [zł/kWh].

§ 4. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego określają ilość gazu ziemnego dostarczonego podmiotowi zlecającemu usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej rozumianej jako grupa zleceniodawców usługi przesyłania gazu ziemnego, w której jeden podmiot zlecający usługę przesyłania jest odpowiedzialny za bilansowanie całej grupy – ilość gazu ziemnego dostarczonego tej grupie, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej, według wzoru:

$$ID = \frac{DIN_{ZUP}}{\sum DIN_{<0}} \times UR,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ID – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego podmiotowi zlecającemu usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego tej grupie, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej [kWh],
- DIN_{ZUP} – wartość ujemnego niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej [kWh],
- $\sum DIN_{<0}$ – łączną wartość ujemnego niezbilansowania wszystkich podmiotów zlecających usługę przesyłania gazu ziemnego, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej [kWh],
- UR – łączną ilość gazu ziemnego uruchomionego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, określoną na podstawie informacji przekazanych przez operatora systemu magazynowania i na podstawie sumy alokacji w wirtualnym punkcie wyjścia, o których mowa w § 2 [kWh].

§ 5. Podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej – podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego odpowiedzialny za bilansowanie tej grupy, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej, uiszcza na rzecz operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego opłatę za ilość gazu ziemnego dostarczonego z uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego obliczoną według wzoru:

$$O_{DZO} = ID \times CSRB_E,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- O_{DZO} – wysokość opłaty za ilość gazu ziemnego dostarczonego z uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego [zł],
- ID – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego podmiotowi zlecającemu usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego tej grupie, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej [kWh],
- $CSRB_E$ – średnią cenę rozliczenia bilansowania dla doby gazowej, w której doszło do odebrania gazu ziemnego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalaną zgodnie z § 6 ust. 1 i 2 dla obszaru bilansowania gazu wysokometanowego E [zł/kWh].

§ 6. 1. Średnia cena rozliczenia bilansowania jest ustalana odrębnie dla obszaru bilansowania gazu wysokometanowego E i gazu zaazotanego Lw jako cena stanowiąca średnią ważoną wolumenem ze wszystkich transakcji zawartych w danej dobie gazowej na giełdzie towarowej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 380) lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami

finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646 i 825), w ramach rynku, na którym obrót gazem ziemnym jest prowadzony w dniu jego dostawy (indeks dla rynku dnia bieżącego gazu ziemnego dla krajowego systemu przesyłowego odpowiednio gazu wysokometanowego i gazu zaazotowanego).

2. W przypadku braku możliwości ustalenia średniej ceny rozliczenia bilansowania w sposób określony w ust. 1, do rozliczenia bilansowania przyjmuje się cenę ustaloną na podstawie ostatnio opublikowanego indeksu dla rynku dnia bieżącego gazu ziemnego dla krajowego systemu przesyłowego odpowiednio gazu wysokometanowego i gazu zaazotowanego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym, o których mowa w ust. 1.

3. Do czasu opublikowania pierwszej niezerowej wartości indeksu dla rynku dnia bieżącego gazu ziemnego dla krajowego systemu przesyłowego gazu zaazotowanego średnia cena rozliczenia bilansowania w obszarze bilansowania gazu zaazotowanego jest równa cenie stanowiącej średnią ważoną wolumenem ze wszystkich transakcji zakupu tego gazu przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego w poprzednim miesiącu gazowym.

§ 7. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego uiszczają opłatę, o której mowa w § 3, w terminie 3 dni roboczych od dnia uiszczenia opłaty, o której mowa w § 5, przez podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej – podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego odpowiedzialny za bilansowanie tej grupy, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione, proporcjonalnie do wysokości środków otrzymanych z tytułu opłaty, o której mowa w § 5.

2. Rozliczenie za uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego z podmiotem, którego zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione i jednocześnie na rzecz którego uruchomiono te zapasy, znoszą się do wartości niższej. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego przedstawiają temu podmiotowi to rozliczenie nie wcześniej niż w dniu wystawienia faktury za odebraną przez ten podmiot ilość gazu ziemnego z uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

3. Na wniosek przedsiębiorcy wchodzącego w skład grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z 2022 r. poz. 2581 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 852), którego zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione, złożony nie później niż do końca doby gazowej po upływie ostatniego dnia danego miesiąca gazowego, operator systemu przesyłowego lub operator systemu połączonego gazowego mogą rozliczyć wspólnie wskazanych przez tego przedsiębiorcę przedsiębiorców z danej grupy kapitałowej za uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zgodnie z ust. 2.

§ 8. W dobach gazowych, w których zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego lub zostały wprowadzone ograniczenia w poborze gazu ziemnego w stopniu zasilania wyższym niż pierwszy, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego bilansują system przesyłowy gazowy, wykorzystując nierynkowe środki w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu, których wykaz został określony w załączniku VIII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz. Urz. UE L 280 z 28.10.2017, str. 1, z późn. zm.²⁾), z uwzględnieniem zamówionych wcześniej usług bilansujących w rozumieniu art. 3 pkt 7 rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. Urz. UE L 91 z 27.03.2014, str. 15), zwanego dalej „rozporządzeniem 312/2014”, zgodnie z art. 8 rozporządzenia 312/2014.

§ 9. W przypadku ujemnego niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej w dobach gazowych, w których zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego lub zostały wprowadzone ograniczenia w poborze gazu ziemnego w stopniu zasilania wyższym niż pierwszy, podmiot ten, a w przypadku grupy bilansowej – podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego odpowiedzialny za bilansowanie tej grupy, uiszcza na rzecz operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego opłatę za ilość gazu ziemnego pobranego z systemu gazowego przez ten podmiot, obliczoną dla każdej doby gazowej według wzoru:

$$ORB_{p-ZO} = \{|DIN| - ID\} \times CSRB,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

ORB_{p-ZO} – wysokość opłaty za ilość gazu ziemnego pobranego z systemu gazowego przez podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową w przypadku ich ujemnego niezbilansowania [zł],

DIN – wartość niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej w danej dobie gazowej [kWh],

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 104 z 01.04.2022, str. 53, Dz. Urz. UE L 173 z 30.06.2022, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 245 z 22.09.2022, str. 70.

- ID – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego podmiotowi zlecającemu usługę przesyłania gazu ziemnego, a w przypadku grupy bilansowej – ilość gazu ziemnego dostarczonego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego tej grupie, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione w danej dobie gazowej [kWh],
- CSRB – średnią cenę rozliczenia bilansowania dla doby gazowej, w której doszło do odebrania gazu ziemnego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalaną zgodnie z § 6 [zł/kWh].

§ 10. W przypadku dodatniego niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej w dobach gazowych, w których zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego lub zostały wprowadzone ograniczenia w poborze gazu ziemnego w stopniu zasilania wyższym niż pierwszy, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego uiszczają na rzecz tego podmiotu, a w przypadku grupy bilansowej – na rzecz podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego odpowiedzialnego za bilansowanie tej grupy, opłatę za ilość gazu ziemnego dostarczonego do systemu gazowego przez ten podmiot, obliczoną dla każdej doby gazowej według wzoru:

$$\text{ORB}_{D-ZO} = \text{DIN} \times \text{CSRB},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ORB_{D-ZO} – wysokość opłaty za ilość gazu ziemnego dostarczonego do systemu gazowego przez podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową w przypadku ich dodatniego niezbilansowania [zł],
- DIN – wartość niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej w danej dobie gazowej [kWh],
- CSRB – średnią cenę rozliczenia bilansowania dla doby gazowej, w której doszło do odebrania gazu ziemnego z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalaną zgodnie z § 6 [zł/kWh].

§ 11. Na wniosek przedsiębiorcy wchodzącego w skład grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, złożony nie później niż do końca doby gazowej po upływie ostatniego dnia danego miesiąca gazowego, operator systemu przesyłowego lub operator systemu połączonego gazowego mogą rozliczyć wspólnie wskazanych przez tego przedsiębiorcę przedsiębiorców z danej grupy kapitałowej za niezbilansowanie w dobach gazowych, w których zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego lub zostały wprowadzone ograniczenia w poborze gazu ziemnego w stopniu zasilania wyższym niż pierwszy.

§ 12. 1. W celu zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących w miesiącu gazowym, w którym zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego przenoszą koszty i przychody związane z rozliczeniem z tytułu niezbilansowania podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupy bilansowej oraz koszty związane z zakupem i sprzedażą gazu ziemnego z uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową za pomocą opłaty związanej z neutralnością bilansowania w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia 312/2014.

2. W miesiącu gazowym, w którym zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, opłata, o której mowa w ust. 1, jest ustalana odrębnie dla obszaru bilansowania gazu wysokometanowego E i gazu zaazotowanego Lw i obliczana według wzoru:

$$\text{ONB}_{ZO} = \text{SNF}_{ZO} \times \text{EP},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ONB_{ZO} – wysokość opłaty związanej z neutralnością bilansowania w miesiącu gazowym, w którym zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego [zł],
- SNF_{ZO} – stawkę opłaty związanej z neutralnością bilansowania stosowaną dla miesiąca gazowego, w którym zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, publikowaną na stronie internetowej operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego,
- EP – ilość gazu ziemnego przekazanego w miesiącu gazowym, w którym zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, przez podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową do przesłania w punkcie wejścia do systemu przesyłowego gazowego i odebranego przez ten podmiot w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego gazowego, z wyłączeniem ilości gazu ziemnego przekazanego i odebranego w punkcie wirtualnym oraz w wirtualnym punkcie wyjścia dla realizacji zadań związanych z obowiązkiem dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, jest uiszczana przez:

- 1) podmiot zlecający usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową na rzecz operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego – w przypadku gdy przyjmuje wartość dodatnią;
- 2) operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego na rzecz podmiotu zlecającego usługę przesyłania gazu ziemnego lub grupę bilansową – w przypadku gdy przyjmuje wartość ujemną.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Klimatu i Środowiska: *A. Moskwa*